

31991L0533

L 288/32

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

18.10.1991.

DIREKTIVA VIJEĆA**od 14. listopada 1991.****o obvezi poslodavca da obavijesti radnike o uvjetima koji se primjenjuju na ugovor o radu ili radni odnos**

(91/533/EEZ)

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA,

životnog standarda radnika na način da se omogući njihovo usklađivanje uz održavanje napretka;

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske ekonomske zajednice, a posebno njegov članak 100.,

budući da točka 9. Povelje Zajednice o temeljnim socijalnim pravima radnika, donesene na sjednici Europskog vijeća u Strasbourgu 9. prosinca 1989. od strane šefova država i vlada jedanaest država članica, navodi sljedeće:

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽²⁾,uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora ⁽³⁾,

„Uvjeti zapošljavanja svakog radnika Europske zajednice određuju se zakonima, kolektivnim ugovorom ili ugovorom o radu, u skladu s rješenjima koja se primjenjuju u svakoj zemlji.”;

budući da je stvaranje novih oblika rada u državama članicama dovelo do povećanog broja vrsta radnog odnosa;

budući da je na razini Zajednice potrebno općenito utvrditi zahtjev da svaki radnik mora dobiti ispravu koja sadrži podatke o bitnim uvjetima njegovog ugovora o radu ili radnog odnosa;

budući da su neke države članice, s obzirom na tu činjenicu, smatrale potrebnim podvrgnuti radne odnose određenim formalnim zahtjevima; budući da je svrha tih odredaba da radnicima osiguraju poboljšanu zaštitu od mogućih kršenja njihovih prava te stvaranje veće transparentnosti na tržištu rada;

budući da bi, s obzirom na potrebu održavanja izvjesnog stupnja fleksibilnosti radnog odnosa, države članice trebale biti u mogućnosti isključiti određene ograničene slučajeve radnog odnosa iz područja primjene ove Direktive;

budući da se mjerodavna zakonodavstva država članica znatno razlikuju u bitnim točkama, kao što je obveza da se radnika pisanim putem obavijesti o glavnim uvjetima ugovora o radu ili radnog odnosa;

budući da obveza pružanja obavijesti može biti ispunjena postojanjem pisanog ugovora o radu, isprave o imenovanju ili jednog ili više drugih dokumenata, ili ako ih nema, pisanom izjavom koju je potpisao poslodavac;

budući da razlike u pravnim propisima država članica mogu imati izravan učinak na funkcioniranje zajedničkog tržišta;

budući da članak 117. Ugovora predviđa da se države članice dogovore o potrebi promicanja poboljšanih uvjeta rada i

budući da u slučaju upućivanja radnika na rad u inozemstvo ovaj mora, osim glavnih uvjeta iz svog ugovora o radu ili radnog odnosa, dobiti dodatne podatke vezane uz uvjete svog privremenog premještaja;

⁽¹⁾ SL C 24, 31.1.1991., str. 3.⁽²⁾ SL C 240, 16.9.1991., str. 21.⁽³⁾ SL C 159, 17.6.1991., str. 32.

budući da, radi zaštite interesa radnika u odnosu na dobivanje isprave, svaka izmjena glavnih uvjeta ugovora o radu ili radnog odnosa im se mora pisano priopćiti;

budući da je potrebno da države članice jamče da radnici mogu zahtijevati prava koja su im dana ovom Direktivom;

budući da države članice moraju donijeti zakone i druge propise radi usklađivanja s ovom Direktivom ili moraju osigurati da socijalni partneri sporazumno utvrde potrebne odredbe, s tim da su države članice obvezne poduzeti potrebne korake koji im omogućuju da u svako doba jamče rezultate propisane ovom Direktivom,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na svakog plaćenog radnika koji ima ugovor o radu ili radni odnos utvrđen pozitivnim propisima u državi članici i/ili na koji se primjenjuju pozitivni propisi u državi članici.

2. Države članice mogu odrediti da se ova Direktiva ne primjenjuje na radnike koji imaju ugovor o radu ili radni odnos:

(a) — čije ukupno trajanje ne prelazi jedan mjesec, i/ili

— čije tjedno radno vrijeme ne prelazi osam sati; ili

(b) koji je povremene i/ili specifične prirode, ako je, u tim slučajevima, njezino neprimjenjivanje opravdano objektivnim razlozima.

Članak 2.

Obveza obavješćivanja

1. Poslodavac je obvezan obavijestiti radnika na kojeg se primjenjuje ova Direktiva, u daljnjem tekstu „radnik”, o bitnim značajkama ugovora o radu ili radnog odnosa.

2. Obavijest iz stavka 1. obuhvaća najmanje sljedeće podatke:

(a) identitet stranaka;

(b) mjesto rada; kad nema stalnog ili glavnog mjesta rada, načelo da je radnik stvarno zaposlen na različitim mjestima kao i u mjestu sjedišta ili, prema potrebi, domicila poslodavca;

(c) i. naziv radnog mjesta, mjesto u hijerarhiji, priroda ili vrsta zvanja prema kojoj je radnik zaposlen; ili

ii. kratka specifikacija ili opis rada;

(d) datum početka ugovora o radu ili radnog odnosa;

(e) u slučaju ugovora o radu ili radnog odnosa na određeno vrijeme, očekivano trajanje istog;

(f) trajanje plaćenoga godišnjeg odmora na koji radnik ima pravo ili, ako se to ne može naznačiti u trenutku obavješćivanja, načini odobravanja i utvrđivanja plaćenoga godišnjeg odmora;

(g) trajanje otkaznog roka koji moraju poštovati poslodavac i radnik ako se njihov ugovor o radu ili radni odnos mora otkazati ili, ako se to ne može naznačiti u trenutku obavješćivanja, načini određivanja takvih otkaznih rokova;

(h) početni osnovni iznos, ostali sastavni dijelovi i učestalost isplate naknade za rad na koju radnik ima pravo;

(i) trajanje dnevnog ili tjednog radnog vremena radnika;

(j) po potrebi;

i. kolektivni ugovori koji uređuju radne uvjete;

ili

ii. u slučaju da su kolektivne ugovore zaključili posebna zajednička tijela ili ustanove izvan poduzeća, naziv nadležnog tijela ili zajedničke ustanove unutar koje su ugovori sklopljeni.

3. Obavijest iz stavka 2. točaka (f), (g), (h) i (i) može se, ako je potrebno, dati u obliku upućivanja na zakone i druge propise ili kolektivne ugovore kojima se uređuju ta pitanja.

Članak 3.

Sredstva obavješćivanja

1. Obavijest iz članka 2. stavka 2. može se dati radniku, najkasnije dva mjeseca nakon početka rada, u obliku:

(a) pisanog ugovora o radu; i/ili

(b) potvrde o zapošljavanju; i/ili

(c) jedne ili više drugih isprava, od kojih barem jedna obvezno sadrži sve podatke iz članka 2. stavka 2. točaka (a), (b), (c), (d), (h) i (i).

2. Ako niti jedna od isprava iz stavka 1. nije predana radniku unutar propisanog roka, poslodavac je obavezan dati radniku, najkasnije dva mjeseca od početka rada, pisanu izjavu koju je poslodavac potpisao i koja obvezno sadrži podatke navedene u članku 2. stavku 2.

Ako isprava (isprave) iz stavka 1. sadrži samo dio traženih podataka, pisana izjava predviđena u prvom podstavku ovog stavka treba sadržavati preostale podatke.

3. Ako ugovor o radu ili radni odnos prestane prije isteka razdoblja od dva mjeseca od dana početka rada, radnika se mora obavijestiti o podacima propisanim u članku 2. i ovom članku najkasnije do isteka navedenog razdoblja.

Članak 4.

Radnici u inozemstvu

1. Ako se od radnika zahtijeva da radi u zemlji ili više zemalja izvan države članice čiji zakoni i/ili praksa uređuju ugovor o radu ili radni odnos, radnik mora posjedovati ispravu (isprave) iz članka 3. prije njegova odlaska koja (koje) obvezno sadrži (sadrže) barem sljedeće dodatne podatke:

- (a) trajanje rada u inozemstvu;
- (b) valuta u kojoj će se isplaćivati primici od rada;
- (c) ako je potrebno, novčane i nenovčane naknade koje su povezane s boravkom u inozemstvu;
- (d) prema potrebi, uvjeti koji uređuju povratak radnika u zemlju.

2. Obavijest o podacima iz stavka 1. točaka (b) i (c) može se, prema potrebi, dati u obliku upućivanja na zakone, druge propise ili kolektivne ugovore kojima se uređuju ta pitanja.

3. Stavci 1. i 2. se ne primjenjuju ako trajanje rada izvan zemlje, čiji zakoni i/ili praksa uređuju ugovor o radu ili radni odnos, ne prelazi jedan mjesec.

Članak 5.

Promjena značajki ugovora o radu ili radnog odnosa

1. Svaka promjena podataka iz članka 2. stavka 2. i članka 4. stavka 1. mora biti predmet izdavanja pisane isprave radniku od strane poslodavca bez odgađanja, a najkasnije mjesec dana od kada je dotična promjena počela proizvoditi učinke.

2. Pisana isprava iz stavka 1. nije obvezna u slučaju izmjene zakona, drugih propisa ili kolektivnih ugovora navedenih u ispravama iz članka 3., dopunjenih, gdje je prikladno, u skladu sa člankom 4. stavku 1.

Članak 6.

Oblik ugovora o radu i dokazivanje njegovog postojanja te postupovna pravila

Ova Direktiva ne dovodi u pitanje nacionalno pravo i/ili praksu koji se odnose na:

— oblik ugovora o radu ili radnog odnosa,

— dokaz u odnosu na postojanje i sadržaj ugovora o radu ili radnog odnosa,

— odgovarajuća postupovna pravila.

Članak 7.

Povoljnije odredbe

Ova Direktiva ne utječe na pravo država članica da primjenjuju ili donose zakone i druge propise koji su povoljniji za radnike, ili da potiču ili omogućuju primjenu ugovora koji su povoljniji za radnike.

Članak 8.

Zaštita prava

1. Države članice u nacionalne pravne sustave uvode potrebne mjere koje omogućuju svim radnicima, koji se smatraju oštećenim zbog neispunjavanja obveza koje proizlaze iz ove Direktive, ostvarivanje svojih zahtjeva sudskim putem, nakon eventualnog obraćanja drugim nadležnim tijelima.

2. Države članice mogu predvidjeti da je ostvarivanje prava na način opisan u stavku 1. dopušteno samo pod uvjetom da je radnik obavijestio poslodavca, a poslodavac propustio odgovoriti u roku od 15 dana od dana primitka obavijesti.

Ipak, formalnost prethodne obavijesti ne smije se zahtijevati u slučajevima iz članka 4., i to kako za radnike koji imaju sklopljene ugovore o radu ili su u radnom odnosu na određeno vrijeme, tako niti za radnike čiji radni odnos nije obuhvaćen kolektivnim ugovorom ili kolektivnim ugovorima.

Članak 9.

Završne odredbe

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do 30. lipnja 1993. ili osiguravaju da do tog datuma socijalni partneri sporazumno

uvedu zahtijevane mjere, s tim da su države članice obvezne poduzeti sve potrebne mjere koje im omogućuju da u svakom trenutku mogu jamčiti rezultate zadane ovom Direktivom.

One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da, u slučaju radnog odnosa koji postoji nakon što stupe na snagu odredbe koje su one usvojile, poslodavac uruči radniku na njegov zahtjev, u roku od dva mjeseca nakon primitka zahtjeva, svaku ispravu iz članka 3., dopunjenu po potrebi, prema članku 4. stavku 1.

3. Kada države članice donese ove mjere iz stavka 1., te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine toga upućivanja određuju države članice.

4. Države članice odmah obavješćuju Komisiju o mjerama poduzetim u skladu s ovom Direktivom.

Članak 10.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Luxembourg u 14. listopada 1991.

Za Vijeće
Predsjednik
B. de VRIES